

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Wijziging Regeling taken meteorologie en seismologie (Rtms)

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Burgers, bedrijven en overheden hebben belang bij adequate, onafhankelijke, betrouwbare informatie over het weer, klimaat en bodembeweging met een 'single tone of voice' (eensluidende boodschap). Op deze manier zijn risico's en kansen voor de veiligheid en economische ontwikkeling bekend. Dit maakt adequate voorbereiding op zwaar weer mogelijk zodat schade kan worden beperkt. Dat draagt bij aan de publieke veiligheid.

Burgers

Burgers hebben baat bij adequate, onafhankelijke, betrouwbare lokaal gerichte waarschuwingen voor extreem weer. Zo kunnen zij zich tijdig en goed voorbereiden en minimaal met vals-alarm-ervaringen geconfronteerd worden.

Veiligheidsregio's en waterschappen

Veiligheidsregio's en waterschappen gebruiken meteorologische data en producten van het KNMI om optimaal voorbereid te kunnen zijn op extreem weer. Zij hebben belang bij continue toegang tot voor hun taak geschikte, betrouwbare, onafhankelijke data en informatie met een 'single tone of voice'. Dit draagt bij aan de publieke veiligheid.

Commerciële weerbedrijven

Commerciële weerbedrijven leveren diensten aan burgers, bedrijven en (decentrale) overheden. Hiervoor worden onder andere gegevens (open data) van het KNMI gebruikt. Zij hebben belang bij toegang tot kosteloze data van hoge kwaliteit en betrouwbaarheid om daarmee innovatieve producten en diensten te kunnen ontwikkelen. Voor de werkbaarheid van de Rtms in de praktijk is voor commerciële weerbedrijven helderheid van belang over de taken en invulling daarvan door de overheid.

Het bedrijfsleven

Anticiperen op weersomstandigheden op korte en langere termijn bespaart bedrijven veel geld en beperkt het risico van investeringen. Inmiddels is de data van het KNMI al door veel bedrijven gevonden en wordt het door hen gebruikt.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Het KNMI, (decentrale) overheden en (weer)bedrijven hebben kennis van de sector van weerdiensten en weerwaarschuwingen.

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

Burgers, commerciële (weer)bedrijven en bestuursorganen hebben de gelegenheid om bij de internetconsultatie hun zienswijze bekend te maken. Daarnaast is er een regulier (enkele keren per jaar) overleg met commerciële weerbedrijven en KNMI onder leiding van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat waar onder andere de ontwikkelingen van het KNMI en de markt op de agenda staan. Daarnaast zijn commerciële weerbedrijven geconsulteerd bij het opstellen van de kabinetsreactie op de evaluatie Wtms van 14 oktober 2022.¹

1. Wat is het probleem?

Hulpvragen

- a) Wat is het probleem?

De uitvoerbaarheid en werkbaarheid van de Wet taken meteorologie en seismologie (Wtms) en bijbehorende regeling (Rtms) zijn niet optimaal. Daardoor is de publieke veiligheid en informatievoorziening richting waterschappen, veiligheidsregio's en burgers bij extreem weer en calamiteiten niet optimaal. Dit is geconstateerd bij de in de evaluatie van de Wtms.²

- b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

In de regelgeving zijn bepalingen opgenomen over de voorwaarden voor weerwaarschuwingen en samenwerking met bestuursorganen. Hierbij zijn formuleringen onduidelijk of beperkend voor het zo goed mogelijk behouden van de publieke veiligheid. De regelgeving is beperkend voor de uitgifte van delen van de KNMI-data en daarmee strijdig met het publiek belang en door Nederland in wetgeving omgezette Europese regelgeving.

- c) Wat is de omvang van het probleem?

¹ [Kamerstuk 33802, nr. 25.](#)

² [Kamerstuk 33802, nr. 25.](#)

De omvang van het probleem is niet te kwantificeren. In het licht van toenemende weersextremen is het echter van belang om de weerwaarschuwingen voor burgers en dienstverlening voor professionele partners te optimaliseren.

- d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Het huidige beleid is erop gericht dat KNMI het algemeen publiek waarschuwt voor weersextremen middels kleurcodes. Bestuursorganen kunnen vervolgens bij calamiteiten waarbij het weer een belangrijke rol speelt verplicht diensten afnemen van het KNMI. De uitgifte van delen van de KNMI-data is met het huidige beleid niet volledig toegestaan.

De evaluatie heeft opgeleverd dat de weerwaarschuwingen voor het algemeen publiek kunnen worden verbeterd en dat er onduidelijkheden en onvoldoende mogelijkheden waren om bestuursorganen te bedienen in voorbereiding op calamiteiten waarbij het weer een belangrijke rol speelt.

- e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Dan worden burgers en bestuursorganen niet optimaal gewaarschuwd voor extreem weer en is er een grotere kans op schade en slachtoffers.

2. Wat is het beoogde doel?

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Het doel is om weerwaarschuwingen te verbeteren. Daarmee willen we de publieke veiligheid bij extreem weer beter borgen door de uitvoerbaarheid en werkbaarheid in de praktijk van de Rtms te vergroten en invulling te geven aan nieuwe regelgeving.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\) en brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

De Rtms draagt bij aan SDG 13 (klimaatactie) en aan brede welvaart door de negatieve gevolgen weer(extremen) te beperken middels waarschuwingen en dienstverlening. Hiermee worden schade en slachtoffers voorkomen.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Het beter bij de uitvoerings- en belevingspraktijk laten aansluiten van de regelgeving.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

De zorgtaken voor meteorologie en seismologie zijn vastgelegd in de Wtms. Nadere regels voor uitvoering zijn gesteld in de Rtms. Aanpassing van de Rtms is voor het bereiken van het doel de enige optie.

- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleids optie?

Niet van toepassing.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleids optie?

De directe gevolgen van de aanpassing van de Rtms zijn dat KNMI beter (eerder en gericht) kan waarschuwen voor extreem weer waarbij impact wordt meegewogen.

Hierbij wordt het algemeen weerbericht uitgebreid met prognose radarbeelden.

- b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

ATR heeft het dossier niet geselecteerd voor een formeel advies, omdat het geen gevolgen voor de regeldruk heeft.

5. Wat is de voorkeursoptie?

Hulpvragen

- a) Wat is het voorstel?

Het voorstel is om de Regeling taken meteorologie en seismologie te wijzigen ten aanzien van weerwaarschuwingen voor het algemeen publiek en ondersteuning voor bestuursorganen. Op hoofdlijnen gaat het om:

1. Verbeteren van de weerwaarschuwingen voor het algemeen publiek:
 - a. De huidige waarschuwingstermijn 24 uur voor code oranje en code rood wordt verruimd en gewijzigd in 48 uur. Hiermee wordt voorkomen dat het KNMI zou moeten wachten met waarschuwen terwijl al bekend is dat er gevaar dreigt.
 - b. Het mogen meewegen van de kans op impact bij weerwaarschuwingen voor verwacht gevaarlijk weer (code geel) of maatschappij-ontwrichtend weer (code oranje). Bij weeralarm (code rood) wordt de kans op impact al door het KNMI meegewogen.

- c. Het creëren van een grondslag voor lokale weerwaarschuwingen. Op dit moment is het afgeven van weerwaarschuwingen beperkt tot regionale en landelijke schaal.
 - d. Wijzigen en aanvullen van criteria en bepalingen voor weerwaarschuwingen om deze beter te laten aansluiten bij de praktijk, waaronder een zelfstandig criterium voor hagel.
2. Verfijningen in het algemeen weerbericht. Het wordt toegestaan om, ook als er geen waarschuwingen zijn, op de website en op de app van het KNMI prognose radarbeelden te laten zien. Daarmee wordt het mogelijk om de overgang van normale weeromstandigheden naar waarschuwingen preciezer en meer geautomatiseerd in beeld te brengen om gericht anticiperen door het publiek mogelijk te maken.
3. Het mogelijk maken dat het KNMI proactief bestuursorganen kan waarschuwen als het extreem weer ziet aankomen. Daarnaast krijgt het KNMI ruimte om ook buiten calamiteiten ondersteuning te leveren aan waterschappen zodat ze onder alle weersomstandigheden goed voorbereid zijn op calamiteiten. Onder normale omstandigheden worden integrale kosten volgens het kostprijsmodel berekend.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- brede maatschappelijke impact?

Doeltreffendheid: de doeltreffendheid van de zorgtaken van de Minister van IenW worden verbeterd.

Doelmatigheid: De doelmatigheid gaat waarschijnlijk alleen maar verbeteren omdat de wijzigingen passen binnen de huidige organisatiestructuur en afspraken.

PM uitvoeringstoets KNMI

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

Het gaat om een beleidswijziging waarbij mogelijk in de bestaande marktverhouding wordt getreden waar het gaat om diensten voor het algemeen publiek (prognose radarbeelden in de app) en bestuursorganen (mogelijkheid van waterschappen om buiten calamiteiten diensten van het KNMI af te nemen).

De afweging is dat de winst in publieke veiligheid opweegt tegen de mogelijke verandering in de marktverhoudingen.

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

Wtms en Rtms worden volgens de reguliere wettelijke evaluaties gemonitord en geëvalueerd.